

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« _____ » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ

для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
освітній рівень перший (бакалаврський)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2190/22
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » 2022 р.

Київ – 2022

Розробник: Зайцева Вероніка Іванівна, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка, Стрельцова Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Зайцева Вероніка Іванівна, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка; Кашуба Ганна Вікторівна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 2 від «17» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«___» _____ 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Ольга КОНОВАЛОВА

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2022 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна	заочна	
Вид дисципліни	Нормативна		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/ годин	9/270		
Курс	2		-
Семестр	3	4	-
Кількість змістовних модулів з розподілом:	1	1	-
Обсяг кредитів	3	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	90	60	-
Аудиторні	60	40	-
Модульний контроль	6	4	-
Семестровий контроль	15	15	-
Самостійна робота	-1	9	-
Форма семестрового контролю	екзамен	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – набуття знань та розвиток професійних навичок для самостійного творчого вирішення завдань художньої та педагогічної діяльності, свідомого використання знань в практичній діяльності.

Завдання курсу:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань;
- уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби художньої діяльності;
- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Фахові компетентності (організаційна, мистецтвознавча) та спеціальні (художньо-творча);
- здатність використовувати у практичній діяльності досвід світового та вітчизняного візуального мистецтва, методів та авторських прийомів провідних художників;
- володіння навичками візуального сприйняття і створення абстрактних формальних композицій.
- розвинення творчого потенціалу студентів завдяки використанню різних засобів навчання (з натури, за пам'яттю, за уявою).

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

- ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального

середовища

- СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва
- СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача

3. Результати навчання за дисципліною

Знання:

- принципи основних законів прийомів та засобів композиції;
- різноманітних прийомів побудови врівноважених формальних композицій;
- основні методи, техніки, технології та їх використання, зображувально-виразних можливостей в рішенні образних задач;
- відповідні прийоми та засоби формальної композиції;
- засоби передачі формальними засобами певні психологічні стани;
- принципи формалізації візуальної інформації твору;
- художньо-виразні засоби виконання формальних композицій.

Практичні навички і вміння:

- створити та намалювати в різних техніках простий, складний композиційний твір;
- застосовувати різноманітні художні матеріали, технічні засоби та техніки для досягнення найкращого результату;
- розвивати в собі індивідуальне творче мислення;
- створювати формальні абстрактні композиції;
- займатися фаховою діяльністю в галузі візуального образотворчого мистецтва;
- використовувати розумову активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань;

Результати навчання:

- РН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу
- РН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- РН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- РН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
- РН 7. Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом
- РН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні

концепції твору та побудові художнього образу.

- РН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					С а м о с т і й н і
		Аудиторна:					
		Л е к ц і ї	С е м і н а р и	П р а к т и ч н і	Л а б о р а т о р н і	І н д и в і д у а л ь н і	
Змістовий модуль I. Спрощення форми. Декоративна композиція							
Тема 1. Вступ. Типи композиції й прийоми. Принципи симетричної та асиметричної композиції.	6			6			
Тема 2. Статика та динаміка в композиції.	8			8			
Тема 3. Композиція метричного масштабу, орнаментика.	6			6			
Тема 4. Графічні текстури та їх застосування в композиції.	10			10			
Тема 5. Засоби стилізації в композиції. Стилзація природних форм.	8			8			
Тема 6. Декоративна стилізація натюрморту. Контраст. Нюанс.	10			10			
Тема 7. Формально-образна композиція у вибраному стилі.	12			12			
Модульний контроль	6						

Разом	60			60			
Підготовка та проходження контрольних заходів	24						
Усього	90			60			
Змістовий модуль II. Тематична композиція з використанням різних технік							
Тема 1. Тематична композиція з використанням різних технік.	8			8			
Тема 2. Декоративна композиція з аніمالістичними елементами.	10			10			
Тема 3. Площинна композиція. Комбінаторика.	10						10
Тема 4. Ілюстративна композиція в техніці колаж.	10			10			
Тема 5. Проект інтер'єру з використанням різних технік.	12			12			
Модульний контроль	4						
Разом	54			40			10
Підготовка та проходження контрольних заходів	6						
Усього	60			40			10

5. Програма навчальної дисципліни ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. СПРОЩЕННЯ ФОРМИ. ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ

Тема 1. Вступ. Типи композиції й прийоми.

Принципи симетричної та асиметричної композиції (6 год.)

Завдання курсу, матеріали, інструменти. Декоративна композиція. Основні поняття. Види композиції. Закони, правила, категорії, виражальні засоби композиції (3 год.).

Декоративна композиція. Основні поняття. Методика виконання завдань. Виконати ескізні пошуки принципів композиційних побудов композиції. Вибрати остаточну композиційну схему. Визначити в деталях окремі елементи композиції, підібрати відповідний формат паперу та техніку виконання.

Виконання серії пошукових ескізів формату А5 (3 год.).

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

Тема 2. Статика та динаміка в композиції. (8 год.)

Побудова симетричної статичної та асиметричної динамічної композиції формальними засобами за законами симетрії. Пошукові варіанти виконуються за допомогою ескізних 4-5 варіантів. Композиційна складова в контексті основної теми, кольорова гамма та пропорції – за вибором студента. Основний варіант виконується на форматі А3 в кольорі. Пошуки симетричної статичної композиції (2 год.).

Виконання серії пошукових ескізів на тему симетрії за допомогою прийомів та засобів стилізації в декоративній композиції. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції. Виконання основного варіанта. Основний варіант виконати на папері формату А3 в кольорі. Матеріали: гуаш, папір, туш, перо, пензель, згідно остаточного варіанта. В роботі враховувати основні прийоми компоновання у площині Пошуки асиметричної композиції (2 год.).

Виконання серії пошукових ескізів асиметричної динамічної композиції за допомогою прийомів та засобів стилізації в декоративній композиції. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції. Виконання основного варіанта (2 год.).

Основний варіант виконати на папері формату А3 в кольорі. Матеріали: гуаш, папір, туш, перо, пензель, згідно остаточного варіанта. В роботі враховувати основні прийоми компоновання у площині.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

Тема 3. Композиція метричного масштабу, орнаментика. (6 год.)

Побудова декоративної орнаментальної композиції (замкнутий, обмежений та необмежений простір).

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиції з елементами метричного масштабу. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в кольорі.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми. Композиції будуються з активним використанням кольору або мішаною технікою – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А3.

Пошуки концептуального вирішення (4 год.). Виконання серії пошукових ескізів композиції, яка максимально точно виражає специфіку емоційно-чуттєвого сприйняття вихідної тематики. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі (4 год.). Виконати власний варіант даної композиції в кольорі з деталізацією форми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру декоративної композиції

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

Тема 4. Графічні текстури та їх застосування в композиції (10 год.)

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиції з елементами графічних текстур. Основною концепцією є створення творчої композиції за допомогою різних графічних текстур.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми. Композиції будуються з використанням одного кольору – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А3.

Пошуки концептуального вирішення (4 год.). Виконання серії пошукових ескізів композиції, яка максимально точно виражає специфіку застосування графічних текстур. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі (6 год.). Виконати власний варіант даної композиції з деталізацією форми. Уточнити деталі елементів композиції та виконати її за обраними графічними текстурами.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

Тема 5. Засоби стилізації в композиції.

Стилізація природних форм (8 год.)

Композиційне вирішення заданої теми вимагає виконання вправ для засвоєння навичок трансформування природних форм у графічно-стилізовані.

Особливості стилізації в декоративній композиції та трансформування природних явищ дійсності через специфіку стилізації та відбір основних елементів для лаконічної форми вираження.

Виконати власний варіант даної композиції тушшю зі стилізацією форми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру декоративної композиції (4 год.).

Виконання оригіналу композиції (4 год.). Перенести основні елементи композиційної схеми на формат оригіналу. Уточнити деталі елементів композиції та виконати її заданою технікою.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

Тема 6. Декоративна стилізація натюрморту.

Контраст. Ньюанс. (10 год.)

Кількісна міра активності. Побудувати дві композиції, що створюють ефект максимально можливої та мінімальної активності їх дії на емоційно-чуттєве сприйняття людини. В них необхідно максимально повно представити всі засоби формальної композиції – тон, колір, конфігурація, пластика, фактура, пропорції, розміщення в просторі тощо. Характер 16 активності

зовнішніх та внутрішніх співвідношень задають композиційні категорії: контраст, нюанс.

Композиції будуються з активним використанням кольору мішаною технікою – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат кожної композиції А3.

Контраст. Виконати ряд пошукових ескізів композиції категорії «контраст» в кольорі м'якими матеріалами. Кожний засіб (конфігурація, колір, тон, фактура, розмір, пропорції, пластика, складність, упорядкованість, просторовість, розміщення тощо) повинен знаходитись в граничному стані активності (тобто як гранично велике і гранично мале, гранично складне і гранично просте, гранично чорне і гранично біле, гранично холодне і гранично гаряче, гранично конкретне і гранично аморфне тощо) нібито максимально віддалені один від одного на межі свого існування. Оригінал виконати без застосування аплікації на основі найкращого ескізу.

Нюанс. В категорії «нюанс» стан активності виражає не протилежність – всі розбіжності та відмінності знаходяться в зближеному нібито усередненому діапазоні. Це зближення характерне і насиченим і пастельним тонам (високому та низькому регістрі). Виконати ряд пошукових ескізів композиції м'якими матеріалами. Оригінал виконати без застосування аплікації на основі найкращого ескізу.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

Тема 7. Формально-образна композиція у вибраному стилі. (12 год.)

Виконання комплексного завдання – зняття зображальності та створення власної формальної композиції. Основою композиції є ілюстрація складної живописної тематичної картини реалістичного напрямку з явними ознаками конфлікту в його сюжеті. Результатом вправи є формально композиційне вираження конфліктної ситуації. Композиції будуються з активним використанням кольору мішаною технікою – пензель, перо, туш, акварель, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: не менше А3.

Пошуки формального вираження (4 год.). Виконання серії пошукових ескізів формальної композиції, яка адекватно виражає специфіку емоційно-чуттєвого сприйняття вихідної конфліктної ситуації без застосування конкретних, предметно-упізнаних реалістично-зображальних форм. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі (4 год.). Виконати власний варіант даної композиції в кольорі в кольорі з деталізацією форми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру декоративної композиції.

Виконання оригіналу композиції (4 год.). Виконання остаточного чистового варіанта формально-композиційного твору. Матеріали і техніка виконання визначаються кожним студентом самостійно.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ТЕМАТИЧНА КОМПОЗИЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ ТЕХНІК

Тема 1. Тематична композиція з використанням різних технік (8 год.)

Тематична композиція з використанням різних технік. Особливості роботи у гуаші з такими техніками: волога та суха монотипія, графографія, ниткографія, ебру. Основні поняття та техніки декоративної композиції у гуаші. Специфіка та прийоми виконання, правила та послідовність виконання у техніках пов'язаних з імітацією природних поверхонь: мармуру (ебру), деревини, шкіри і т.д. (4 год.).

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиції з використанням різних технік. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в цілісній кольоровій гаммі при використанні різних видів фактурних площин.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми через ознайомлення з вищезазначеними техніками у гуаші. Композиція вирішується у техніці колаж з активним використанням різних видів фактур та з використанням мішаної техніки – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А2. (4 год.).

Розкриття заданої теми в композиції Основні поняття. Методика виконання завдань. Проблеми формально-образного вираження багатовимірних явищ дійсності з максимально точним відображенням якісної специфіки природного та штучного світі.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

Тема 2. Декоративна композиція з анімалістичними елементами (10 год.)

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиції з анімалістичними елементами. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в кольорі.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми. Композиції будуються з активним використанням кольору або мішаною технікою – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А2.

Пошуки концептуального вирішення (2 год.). Виконання серії пошукових ескізів композиції, яка максимально точно виражає специфіку емоційно-чуттєвого сприйняття вихідної тематики. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі (2 год.). Виконати власний варіант даної композиції в кольорі з деталізацією форми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру декоративної композиції.

Виконання оригіналу композиції (6 год.). Виконання остаточного чистового варіанта декоративної композиції. Матеріали і техніка виконання визначаються кожним студентом самостійно.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

Тема 4. Ілюстративна композиція в техніці колаж. (10 год.)

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиція вітрини магазину. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в техніці колаж.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми. Композиції будуються з використанням техніки колаж. Формат: А3.

Пошуки концептуального вирішення (4 год.). Виконання серії пошукових ескізів композиції ілюстрації, яка адекватно виражає специфіку емоційно-чуттєвого сприйняття сюжетної тематики. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі. Виконати власний варіант даної композиції в кольорі згідно теми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру ілюстративної композиції. Виконання оригіналу композиції (6 год.). Виконання остаточного варіанта декоративної композиції. Матеріали і техніка виконання визначаються кожним студентом самостійно.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4].

Тема 5. Проект інтер'єру з використанням різних технік (12 год.)

Проект інтер'єру з використанням різних технік. Особливості роботи у гуаші з такими техніками: волога та суха монотипія, графографія, ниткографія, ебру, гуаш.

Пошуки концептуального вирішення теми з використанням різних технік. Специфіка та прийоми виконання, правила та послідовність виконання у техніках пов'язаних з імітацією природних поверхонь: мармуру (ембру), деревини, шкіри і т.д.

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиція з використанням різних технік. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в цілісній кольоровій гаммі при використанні різних видів фактурних площин. Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми через ознайомлення з вищезазначеними техніками у гуаші. Композиція вирішується у техніці колаж з активним використанням різних видів фактур та з використанням мішаної техніки – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил. Формат: А2.

Розкриття заданої теми в композиції Основні поняття. Методика виконання завдань. Проблеми формально-образного вираження багатовимірних явищ дійсності з максимально точним відображенням якісної специфіки природного та штучного світі.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

6. Контроль навчальних досягнень**6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів**

Види діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	30	30	20	20
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	30	300	20	200
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	-	-	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	Не передбачено Вченою радою			
Разом		-	355	-	250
Максимальна кількість балів:		355		250	
Розрахунок коефіцієнта:		$355 : 60 = 5,92$		$250 : 100 = 2,5$	
Екзамен		40		-	

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.
Змістовий модуль II. Тематична композиція з використанням різних технік.

Тема 3. Площинна композиція. Комбінаторика. (10 год.)

Виконання комплексного завдання – створення власної творчої декоративно-графічної композиції засобами комбінаторики. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в кольорі.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми. Композиції будуються з активним використанням кольору або мішаною технікою – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А4.

Пошуки концептуального вирішення. Виконання серії пошукових ескізів композиції, яка максимально точно виражає специфіку сприйняття вихідної тематики. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі. Виконати власний варіант даної композиції в кольорі з деталізацією взаємоузгоджених графічних елементів.

Виконання остаточного варіанта оригіналу графічної композиції в кольорі.

Рекомендована література:

основна: [1], [2], [3], [4], [5].

додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА з дисципліни «Композиція»

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Академічний контроль	К-сть завдань	Бали
Змістовий модуль II. Тематична композиція з використанням різних технік				
Тема 3. Площинна композиція. Комбінаторика.	10	Практичне заняття, модульний контроль	1	5

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Творча новизна композиційного вирішення теми – 2 б.
2. Змістові зв'язки елементів композиції – 1 б.
3. Гармонія кольорових плям – 1 б.
4. Вправність володіння технікою, загальне враження – 1 б.

6.3. *Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.*

Модульний контроль здійснюється у вигляді виконання студентами творчої роботи на задану тему. Робота, що не відповідає темі не розглядається.

Критерії оцінювання модульного контролю

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Відповідність завданню (розмір, матеріал)	5
2	Композиційне рішення	5
3	Засоби стилізації	5
4	Колірне та тонове рішення	5
5	Завершеність роботи, загальне враження	5
	Всього	25

6.4. *Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.*

У 3 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Композиція» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

У 4 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Композиція» проводиться у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи:

Значення оцінки	Оцінка за іспит
Робота виконана якісно, охайно з дотриманням всіх композиційних та технологічних вимог	40 балів
Робота виконана якісно, охайно проте є несуттєві похибки в моделюванні форми.	35-39 балів
Робота виконана згідно всіх композиційних та технічних вимог, проте має похибки виконання, незначні порушення пропорцій елементів.	29-34 бали
Достатній рівень виконання роботи, проте є суттєві композиційні і технічні помилки.	24-28 бали
Низький рівень виконання роботи. Значні композиційні, технічні та технологічні помилки	18-23 бали
Робота невиразна, неохайно виконана, незавершена, або ж фактично відсутня.	1-18 балів

6.5. *Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю*

Семестровий контроль навчальної діяльності студента з дисципліни «Композиція» проводиться у вигляді обов'язкового перегляду творчих практичних аудиторних та самостійних робіт, виконаних студентом у процесі навчальної діяльності протягом семестру.

При проведенні іспиту студентом виконується творче практичне завдання на задану тему.

6.6. *Шкала відповідності оцінок*

Рейтингов а оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.

E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Композиція»

Модулі	Змістовий модуль І							
Назва модуля	Спрощення форми. Декоративна композиція							
Кількість балів за модуль	355 балів							
Теми	1	2	3	4	5	6	7	
Теми практичних занять	Тема 1. Вступ. Типи композицій й прийоми. Принципи симетричної та асиметричної композиції. (10 балів за заняття, разом – 30 балів+3 бала за відвідування)	Тема 2. Статика та динаміка в композиції. (10 балів за заняття, разом – 40 балів+4 бала за відвідування)	Тема 3. Композиція метричного масштабу, орнаментика. (10 балів за заняття, разом – 30 балів+3 бала за відвідування)	Тема 4. Графічні текстури та їх застосування в композиції. (10 балів за заняття, разом – 50 балів+ 5 балів за відвідування)	Тема 5. Засоби стилізації в композиції. Стилзація природних форм. (10 балів за заняття, разом – 40 балів+ 4 бала за відвідування)	Тема 6. Декоративна стилізація натюрморту. Контраст. Нюанс (10 балів за заняття, разом – 50 балів+ 5 балів за відвідування)	Тема 7. Формально-образна композиція у вибраному стилі (10 балів за заняття, разом – 60 балів+6 балів за відвідування)	
Теми самостійних завдань	-							
Модульна контрольна робота	МКР – 25 балів							
Підсумковий рейтинговий бал	Разом: 355 балів (коефіцієнт успішності: 5,92)							
Форма підсумкового контролю	Екзамен – 40 балів							
Модулі	Змістовий модуль ІІ.							
Назва модуля	Тематична композиція з використанням різних технік							
Кількість балів за модуль	250 балів							
Теми	1	2	3	4				
Теми практичних занять	Тема 1. Тематична композиція з використанням різних технік. (10 балів за заняття, разом – 40 балів+4 бала за відвідування)	Тема 2. Декоративна композиція з аніمالістичними елементами. (10 балів за заняття, разом – 50 балів+5 балів за відвідування)	Тема 3. Площинна композиція. Комбінаторика. (5 балів за завдання, разом – 5 балів)	Тема 4. Ілюстративна композиція в техніці колаж. (10 балів за заняття, разом – 50 балів+5 балів за відвідування)				Тема 5. Проект інтер'єру з використанням різних технік. (10 балів за заняття, разом – 60 балів+6 балів за відвідування)
Теми самостійних завдань	Тема 3. Площинна композиція. Комбінаторика. (5 балів за завдання, разом – 5 балів)							
Модульна контрольна робота	МКР – 25 балів							

**Підсумковий
рейтинговий бал**

250 балів (коефіцієнт успішності: 2,5)

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Зайцева В. І. Практика композиції: навчальний посібник. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 116 с.
2. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. – К.: Вища школа, 2002. – 192 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 62 примірників).
3. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва / В. П. Котляр. – К.: Кондор, 2006. – 200 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 40 примірників).
4. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2004. 304 с.
5. Яремків М. Композиція / М. Яремків. – Тернопіль: «Підручники і посібники», 2005. – 110 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 1 примірника).

Додаткова:

1. Бідняк М.М. Архітектурна композиція. Львів: «Львівська політехніка», 2011. 152 с.
2. Костенко Т. В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків : ХДАДМ, 2003. 256 с.
3. Писанко М. М. Рух, простір і час в образотворчому мистецтві. К.: Мистецтво, 2000. 128 с.
4. Шевченко В. Я. Композиція плаката. Харків, 2007. 100 с.
5. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопис. Київ : ТОВ «Європа Прінт», 2008. 134 с.
6. Туманов І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико методологічні основи комплексного навчання. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
7. Щербина В. Г. Практична композиція. Кривий Ріг : Оксан-Прінт, 2008. 187 с.
8. Ковалев Ф. В. Золотое сечение в живописи. К.: Вища школа, 2000. 144 с.
9. Гребенюк Г. Є. Основи композиції та рисунка. К.: Техніка, 2000. 224 с.

9. Додаткові ресурси:

1. Натюрморт. – Режим доступу: <http://www.cavespirit.com/node?page=6>
2. Плакат. – Режим доступу: <http://www.ukr-print.net/article/702.htm>
3. Словник образотворчого мистецтва. – Режим доступу: <http://slovari.yandex.ua/~книги/Словарь%20изобразительного%20искусства/Плакат>